

SENTÈNCIA de 13 de novembre de 2003

Responsabilitat derivada de la llei Aquília: improcedència per manca del requisit de la culpa

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El dia 3 de juliol de 2001, es va produir una inundació a la planta -3 de l'edifici Casa Manel II a ENCAMP, on la societat ARAJOL SA explota un taller mecànic de reparació d'automòbil, ocasionant danys al mateix, valorats per peritatge en l'import de 44.901,59 euros.

II.- Considerant que l'origen del sinistre resultava d'uns treballs realitzats per l'empresa CEVALLS SA, la qual, contractada per Govern, connectava els pluvials del carrer a la claveguera, el que va produir la saturació o embús d'aquesta provocant el sobreeximent, la societat ARAJOL va presentar davant de l'Honorable Batllia, demanda contra la societat CEVALLS, en reclamació de la quantitat de 44.901,59 euros, en concepte d'indemnització dels danys i perjudicis soferts com a conseqüència de la inundació.

III.- La societat CEVALLS SA es va oposar a la demanda de l'agent, plantejant l'excepció de manca de legitimació passiva, i sobre el fons, contestant que va executar les obres del col·lector d'Encamp, de conformitat amb el projecte i el Ministeri d'Ordenament Territorial, rebé l'obra acabada i n'assumí novament la responsabilitat el dia 23 de febrer del 2001; que el sinistre va succeir el dia 3 de juliol del 2001, com a conseqüència de les fortes pluges llavors hagudes, és a dir 5 mesos després de que l'empresa hagués acabat i abandonat els llocs.

IV.- Per sentència del dia 28 d'abril del 2003, l'Honorable Tribunal de Batlles, secció civil, va desestimar l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva i estimar la demanda de la part agent, condemnant

la societat CEVALLS SA a pagar a la societat ARAJOL SA, la quantitat de 44.901,59 euros, més els interessos legals devengats a comptar del dia 23 de setembre del 2002, i a pagar les costes processals.

V.- Contra aquesta resolució, la societat CEVALLS SA ha interposat recurs d'apel·lació.

VI.- La part que recorre manifesta: en tant que contractista de l'Administració Pública, CEVALLS només és responsable de les faltes que pugui cometre en l'acompliment de la seva tasca; que es va limitar a executar uns treballs sota la direcció dels tècnics de l'empresa ENGINEESA i per compte i risc del MI Govern; que si la societat ARAJOL pretén que el fet danyós consisteix en la construcció d'un col·lector general d'aigües residuals, no pot adreçar les seves reclamacions contra la constructora, sinó contra la propietat (Govern) i si s'escau el responsable directe del projecte (ENGINEESA); que la sentència recorreguda no contempla la causa o fet generador del dany, la suposada culpa o negligència de CEVALLS i si s'escau el nexa causal entre ambdues; que la sentència imputa a CEVALLS una negligència per omissió d'una tasca per la qual no va ser mai contractada i que és responsabilitat de la propietat; que les causes possibles del desbordament del col·lector general d'aigües residuals són: les fortes pluges hagudes els dies anteriors al sinistre, una coordinació deficient entre els col·lectors comunals i el col·lector general, l'embús del col·lector mitjançant la presència d'un matalàs i una fusta, causant d'un mal desguàs de les aigües dins el mateix.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- Són fets no controvertits, que d'una banda, el M.I. Govern adjudica la redacció del projecte de reposició del col·lector general d'aigües residuals del Valira, al tram del nucli urbà d' Encamp i que adjudica les obres de construcció de l'esmentat col·lector a l'empresa CEVALLS; i que d'altra banda el dia 3 de juliol del 2001, es va produir una inundació en el taller de la societat ARAJOL a Encamp ocasionant danys i perjudicis, valorats en la quantitat de 44.901,59 euros a la mateixa.

II.- En el dret andorrà, la responsabilitat extracontractual és regulada per la Llei Aquilia que exigeix, una culpa, un perjudici i un nexa causal entre

ambdós. El perjudici no és negat, s'ha doncs de determinar si es pot imputar una culpa a CEVALLS SA, part demandada i si, el cas escaient, la culpa és l'origen dels danys.

III.- Per apreciar si CEVALLS SA va cometre una culpa danyosa, s'ha de recercar prèviament, la causa de la inundació. Resulta de l'informe realitzat pel Departament de Medi Ambient, que : "En data de juliol de 2001, es va produir unes fortes pluges a Andorra. Aquestes pluges, degut a que la xarxa de col·lectors rep entrades importants d'aigües paràsites, permanents i esporàdiques en el temps, ha provocat cabals importants a nivell del col·lector general d'aigües residuals. A nivell de l'arqueta d'embranchament de l'edifici anomenat Casa Manel, amb l'actual col·lector general d'aigües residuals, s'ha produït una sobrecàrrega hidràulica, que ha provocat un mal desguàs de les aigües i inundacions als baixos de l'edifici...Així doncs s'han produït l'aixecament d'arquetes a nivell del col·lector i s'ha localitzat aigües avall, l'embús del col·lector. L'empresa de manteniment dels col·lectors ha netejat el tram considerat i ha retirat un matalàs i una fusta que provocava un mal desguàs de les aigües dins del col·lector.". Es desprèn d'aquest informe, que la inundació patida per la societat ARAJOL, té el seu origen en les fortes pluges, en la presència d'aigües paràsites, com aigua pluvial a través de tubs de col·lectors secundaris, degut a una incorrecta separació de les aigües pluvials i residuals dins la xarxa comunal, i en l'embús del col·lector per la presència d'un matalàs i una fusta.

IV.- Ara bé s'ha de determinar si l'empresa CEVALLS va cometre una culpa o una negligència, que va originar les causes més amunt esmentades o que va participar a llur naixement. És evident que CEVALLS no és responsable, ni de les fortes pluges, ni de la incorrecta separació de les aigües pluvials i residuals de la xarxa que correspon a l'Administració nacional o comunal. Només queda doncs l'embús del col·lector per la presència d'objectes exteriors.

V.- El contracte d'obres, firmat entre el M.I. Ministre d'Ordenament Territorial i l'empresa CEVALLS estipula en l'article tercer de la Convenció i clàusules administratives particulars, que: "Mentre l'obra no sigui lliurada i rebuda de conformitat, aniran a l'exclusiu càrrec de l'empresari tots els riscos de pèrdua, incendi, deteriorament, robatori i qualsevol altre que , inclòs per causa de força major, pugui afectar a l'obra o els seus materials i bens d'equipament i dotació, així com els que afectin als treballs realitzats o a realitzar, i la

responsabilitat civil, que enfront de la Propietat de tercers o dels propis treballadors de l'empresari, pugui derivar-se de la seva execució". Encara que l'obra fou acabada en el termini contractual, només ve ser objecte d'una recepció provisional el dia 23 de febrer del 2001, amb les observacions següents: restes de formigó a l'arqueta nº1; existència de materials utilitzats, bastides, puntals; planxa a l'alçada de l'aparcament La Devesa; repassar arestes de totes les arquetes i salts d'aigües que han estat malmesos per la maquinaria; construir un sobreixidor previ entre el mur de canalització i l'arqueta d'embranchament; oxidació important de les tapes de les arquetes; verificació del formigó de les arquetes i manca fer un reconeixement del col·lector amb camera vídeo. Per tant, d'acord amb les disposicions de l'article tercer del contracte d'obres, la societat CEVALLS, al dia on es va produir el sinistre, tenia la responsabilitat de l'obra, per manca de recepció definitiva de la mateixa.

VI.- No obstant això, les obligacions contractuals que consten en el mateix article tercer, només són relatives a l'execució de l'obra i no al seu manteniment, ja que l'article primer de la Convenció i clàusules particulars, precisa que : " *L'obra contractada haurà d'executar-se amb estricta subjecció al projecte de construcció.*" És a dir, que si l'empresa és totalment responsable de tots els danys i perjudicis ocasionats en el marc de l'execució del projecte, que no pot de cap manera ser modificat per la mateixa, no li pertoca d'assumir les conseqüències d'un funcionament defectuós de l'obra, llevat el cas que aquest mal funcionament sigui degut a una execució incorrecta de la construcció encomanada. Per conseqüent, atès que cap de les observacions establertes en, el moment de la recepció provisional de l'obra, són relacionades a un defecte d'execució que hagués pogut tenir una influència sobre l'origen del sinistre; i atès que no es pot imputar a la societat CEVALLS, que no fou encarregada del manteniment de l'obra, sinó únicament de la seva execució, la presència d'un matalàs i d'una fusta que va produir l'embús del col·lector general, no existeix cap prova d'una culpa o d'un negligència de la mateixa que sigui a l'origen o hagi participat a l'origen de la inundació soferta per la societat ARAJOL. S'ha doncs de revocar la sentència impugnada i desestimar les pretensions de la part demandant.

VII.- En consideració de les particularitats del litigi i de l'absència total de mala fe de la part agent, és equitatiu de no fer especial condemna en costes d'ambdues instàncies.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar el recurs de la societat CEVALLS SA; **revocar** la sentència de l'Honorable Tribunal de Batlles, de data 28 d'abril del 2003, en el sentit de desestimar la demanda de la societat ARAJOL SA i absoldre la societat CEVALLS SA, de totes les pretensions de l'agent; **sense fer especial condemna** en costes processals d'ambdues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-